

REGJERINGEN FORESLÅR AT KYSTFORSVARET SKAL NEDLEGGES. - KOMMENTARER TIL LTP

Regjeringen erkjenner at Forsvaret i mange år har vært underfinansiert. For Sjøforsvarets vedkommende har dette gitt seg utslag i mangel på reservedeler, manglende vedlikehold, underbemanning og stor slitasje på materiell og personell for å følge opp de oppdrag Sjøforsvaret pålegges.

Regjeringen hevder at Langtidsplanen for Forsvaret (LTP) betyr et stort løft for Forsvaret med økt fokus på Nordområdet og styrking av Sjøforsvaret. Fagmilitært er dette vanskelig å forstå idet LTP blant annet vil innebære at ubåtflåten reduseres og at Skjold- klassen kystkorvetter, Kystjegerkommandoen, Taktisk båtskvadron og Sjøheimevernet skal utfases.

Det er kjent at FFI i et internt notat estimerte et tilleggsbehov på 206 milliarder for den neste 20 årsperioden. Forsvarssjefen foreslo i sitt fagmilitære råd 175 milliarder. Regjeringen fastslår at en budsjettøkning på 165 milliarder blir den økonomiske rammen. I dette beløpet ligger krav til innsparinger på ca. 40 milliarder i Forsvarets struktur og drift, blant annet skal personellrammene i Forsvaret reduseres med ca. 1000 årsverk. For Sjøforsvarets vedkommende er det uomgjengelig nødvendig å videreføre Marinen med fem fregatter, seks ubåter og seks kystkorvetter. En reduksjon av årsverk og fartøyer slik Regjeringen foreslår, vil innebære at Sjøforsvaret mister sin relevans.

Konklusjonen blir dermed at til tross for Regjeringens påstand om at LTP betyr et historisk løft, innebærer planen en reduksjon av Forsvarets kapasiteter og evne til å oppfylle de mål Stortinget har fastsatt. Den økonomiske rammen er med andre ord for trang og vil være en ødeleggende tvangstrøye for Forsvarets fremtid.

En oppsiktsvekkende konsekvens av Regjeringens forslag er at kystforsvaret skal nedlegges. Det er ubegripelig at kysten skal legges åpen og at Sjøforsvaret ikke lenger skal settes i stand til å håndtere territorialkrenkninger og uønskede hendelser mot etablissementer og befolkningssentra langs kysten.

Den indre kystvakt samarbeider i dag godt med politi og Tollvesenet, men har begrenset kapasitet til å håndtere væpnede aksjoner. En naturlig utvikling vil være å se nærmere på hvordan Sjøheimevernet (SHV) kan forsterke Kystvakten og i sin tur trekke på Kystjegerkommandoen (KJK), og dermed bidra til økt samfunnssikkerhet i de kystnære områder ved kriser og konflikter.

SHV har en kapasitet som er tilpasset sikring av objekter og overvåking og kontroll med kysten i fred, krise og krig. SHV kan være tilstede langs hele kysten samtidig og vil dermed kunne forsterke den indre Kystvakt som ikke har kapasitet til å dekke hele norskekysten. Og sist, men ikke minst, forsvinner SHV, vil vital infrastruktur langs kysten ligge uten sikring. SHV er en nødvendig del av forsvaret av kysten og bør overføres til Sjøforsvaret som en logisk og naturlig del av Marinen.

Kystjegerkommandoen som i dag er stasjonert i Harstad, er en særdeles anvendelig og fleksibel eliteavdeling. Den har vært i Afghanistan i flere år som en uvurderlig

operativ og stabsmessig støtte for Marinejegerne. Dens kompetanse og kapasitet til å skape oversikt og trygghet i utpekte innsatsområder langs kysten, vil bety en nødvendig forsterkning til SHV i en krisesituasjon. Forsvinner KJK, forsvinner det tunge elementet for beskyttelse og forsvar av kystsonen i en krise eller konfliktsituasjon.

Ved å overføre KJK fra Trondenes til Ramsund orlogsstasjon, samlokalisert med Marinjegerkommandoen som er Norges maritime spesialstyrke, kan man ved behov etablere en maritim spesialstyrke som vil kunne være på plass hvor som helst i landsdelen i løpet av kort tid til forsvar av utsatte steder langs kysten.

Ved å flytte KJK fra Trondenes til Ramsund, frigjør man for salg et meget attraktivt tomteområde i Harstad. Ved å overføre SHV til Sjøforsvaret og MJK tilbakeføres til Sjøforsvaret der det hører hjemme, ligger det til rette for et tettere samarbeid mellom Forsvarets enheter som har forsvar av kystsonen som en av sine viktigste oppgaver. Disse kan i fellesskap dekke et større spekter av utfordringer langs kysten i tillegg til å ha et tungt maritimt kampelement tilgjengelig for et militært forsvar av kysten. En slik samling og koordinering bør kunne integreres i Sjøforsvarets organisasjon og dermed redusere omfanget av staber andre steder.

Ove Sten Olsen
Pensjonert kontreadmiral
Ex sjef for Sjøstridskreftene i Nord-Norge